

1728 Ulike skjebner

Fra 1706 er Jens Nilsen bruker av gr. nr 170 Furan i Lånke. I 1707 får han innvilget søknad om å drive en kro – et lite skjenkested i forbindelse med sin gård til glede for ”ædendes og drikkendes”. På den tiden gikk Kongeveien til Trondheim om Furan - gjennom den såkalte Gammelåsdalen. Jens Nilsen Furan tok sitt eget liv den 23.april 1728. I følge tradisjonsfortellingen skal grunnen ha vært at Jens i sinne hadde slått sin egen tjenestengutt slik at denne døde. I samvittighetskval fant Jens ut at han selv ikke lengere hadde livets rett. Hans enke, Karen, søkte om å få gravlegge sin mann inne på kirkegården. Dette var uvanlig, da en kirkelig forordning tilsa at de som hadde tatt sitt eget liv ikke hadde rett til vigslet jord. Karen Furan fikk sin søknad aller nådigst innvilget, ”*dog i ald stilhed uden ringeste ceremoni – om morgenen før solens opgang*”. Historien kjenner til flere såkalte ensomme begravelser, hvor den etterlatte omtrent i smug og mørke selv måtte gravlegge vedkommende i et hjørne av kirkegården. Fra kirkens side var det ikke rom for trøst eller sorg.

I 1721 møter vi Peder Pedersen på Marken i Lånke.. Han giftet seg den 17.desember det året med Marit Olsdatter Aunet, og bodde en kort tid på Aunet. Dette ekteparet får 7 barn. Årene går, men så dør plutselig Marit , og blir gravlagt den 1.november 1736. Tilbake sitter Peder med en stor ungeflokk. Livet må gå videre. Han trenger så sårt ”ei mor” til ungene. Den 10.juni 1737 forlover Peder seg med Gjertrud Bardosdatter Ekren. Hun druknet i elva før bryllupet. Mellom tapet av sin hustru, Marit – og tapet av sin forlovede, Gjertrud – dør Peders yngst sønn.

Ivar Madsson Forbord på Skatval hadde bygslet til seg Forbord (Østre) i 1734 av Christian Holthe. I 1741 fikk han skjøte. Livet så sikkert lyst ut. Men så kom ”småkoppene” (sykdom) til bygda. Tre av barna til Ivar i alderen 5 til 8 år, døde omtrent samtidig, og ble gravlagt samme dag. En fjerde unge ble blind. Den dagen Ivar førte sine barn til den siste hvile, ble det ved Skatvalkirka gravlagt 12 barn og 4 voksne. Dette skjedde i 1742.

Gunnar Jensen Hillgjerdet skulle være noen dager hos sin bestemor. Han var rett nok kun 3 år, men likte godt å sitte på faget til bestemor og prate. Det var så mye å spørre om. Men han likte ikke å ligge alene, slik at det alltid var med en voksen - som lå hos ham, inntil i det minste han hadde sovnet. Det var mye folk samlet, og flere måtte dele på rom og seng. Det var ikke uvanlig at eldre tok med seg en unge eller to opp i senga. Og det var ryddet sengeplasser både på låve og stabbur. Denne sene høstkveld, den 12.oktober 1837 hadde bestemor, enkefrua Gunhild Hågensdatter Skjelstad på Husmarken, plass under nedre Husby, - gått ut i buret og lagt seg for natta sammen med den 3 år gamle dattersønnen. Det skulle bli skjebnesvanger for de. Det hadde begynt å blåse, og utover natta økte det på mer og mer. Til slutt raste hele buret sammen, det blåste rett og slett i stykker – og de to mistet livet da taket falt ned over de.